A°. 1849.

Opregte Woensdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 26 September.

VICIT VIM VIRTUS

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

2 ... C. N° ... ZEGEL NOORD-HOLLAND

TURIN, 19 September.

In de zitting van de Kamer der afgevaardigden in Sardinie van gisteren is door een der leden het voorstel gedaan, dat van staatswege een weg zou worden gelegd van de valei van Aosta naar het zwitsersche kanton Waadt, over den grooten St. Bernard. De minister van openbare werken heeft zich tegen dit voorstel verklaard, doch verscheidene afgevaardigden hebben het ondersteund. De vergadering is echter te dezen opzigte niet tot een besluit gekomen. — In deze zelfde vergadering is ook een aanvang gemaakt met het beraadslagen over de nieuwe wet op de majoraten.

De tegenstand in de Wetgevende Kamers tegen het ministerie begint aantewakkeren. In verscheidene dagbladen wordt de wensch geuit, dat het ministerie *Pinelli* zijn ontslag zal nemen.

— De Groothertog van Toscane heeft, vóór zijn vertrek naar Triest, de noodige maatregelen genomen, ten einde zijne afwezigheid geene vertraging zoude teweegbrengen in den loop der zaken.

— De bekende brief van den Voorzitter *Bonaparte* over de romeinsche aangelegenheden heeft in Napels een zoodanig ongunstigen indruk gemaakt, dat door een der bladen daar te lande wordt beweert, dat het een ondergeschoven stuk is.

WEENEN, 21 September.

Z. M. de Keizer heeft den generaal *Berg*, adjudant van Z. M. den Keizer van Rusland, het grootkruis van de orde van den St. Stephanus verleend, en hem het orde-teeken zelf overhandigd.

Ambtshalve wordt gemeld, dat de krijgsraad dezer dagen binnen deze residentie nog eenige personen heeft [redacted] gesloten, wegens het verbreiden van valsche geruchten en het voeren van oproerige taal.

— *Görgey* is den 11den in Klagenfurt aangekomen. Hij was met zijne echtgenoote en dochter, benevens den hem vergezellenden oostenrijkschen hoofd-officier, in een en hetzelfde rijtuig gezeten en werd gevolgd door een tweede rijtuig, 't welk met ettelijke scherpschutters was bezet. Hij doorkruist zonder eenig geleide, naar welgevallen, de stad, en verzekert, dat hij zich in hare nabijheid een landgoed wil aanschaffen, om op hetzelve zijne dagen in rust te eindigen.

Berigten uit den omtrek van Komorn melden, dat gedurig enkele afdeelingen hongaarsche troepen, die zich nog niet aan de Oostenrijkers willen overgeven, gelegenheid vinden, om van de noord- en de oostzijde binnen die vesting te komen. — Lieden, die middel hebben ge- [redacted] zijn gezag geheel verloren heeft.

Dat er nog altijd wordt onderhandeld, is zeker, en zoo men meldt, blijven de opstandelingen aandringen op het erkennen van het hongaarsche papieren-geld, door het bestuur van *Kossuth* uitgegeven, en op eene algemeene amnestie. Deze voorwaarden zouden welligt, als vatbaar voor eenige wijziging, geene onoverkomelijke bezwaren opleveren; doch de voorwaarde, welke de bezetting boven alles stelt en waarvan zij in geen geval wil afwijken, is onaannemelijk. Zij bestaat hierin, dat al de zich binnen de vesting bevindende manschap verlof zoude bekomen, om gewapend uittetrekken en zich naar zoodanige plaats zou kunnen begeven, als haar mogt goeddunken. Men begrijpt en teregt, dat daardoor de hongaarsche opstand, die thans binnen de wallen der vesting bepaald is, op nieuw over geheel het land zoude kunnen worden verbreid.

Men maakt derhalve aanstalten, om, zoodra de vesting behoorlijk zal ingesloten zijn, dezelve van drie zijden, te weten van den kant van de Waag, van het eiland, en van de overzijde van den Donau, te belegeren en aantevallen. Binnen de vesting bevinden zich nog eenige oostenrijksche gevangenen, die genoodzaakt worden, om de vestingwerken te verbeteren en te versterken. Onderscheidene levensbehoeften zijn in overvloed voorhanden; aan sommige echter is groot gebrek. — Desniettegenstaande verwachten de officieren, die thans voor de vesting liggen, nog eene langdurige belegering, die welligt nog menig menschen-leven en zeker zeer veel gelds zal vorderen. De kosten van elk schot uit de zware mortieren, die tot het bombardement zullen worden aangewend, worden, volgens onze dagbladen, op 64 florijnen begroot.

FRANKFORT, 23 September.

[*Uit bijzondere brieven*]. Z. K. H. de *Prins van Pruissen* is gisteren avond onverwachts uit Baden hier aangekomen en reeds heden middag weder naar Wiesbaden vertrokken. Naar men verneemt, zal hij weldra de reis naar Berlijn aanvaarden, en wel over Koblenz. Ook het pruissische garnizoen dezer stad, het 30ste regiment infanterie en het 8ste regiment kurassiers, zullen nog deze week vertrekken.

De oostenrijksche Regering heeft thans ook het hier gevestigde bankiershuis *Rothschildt* aangewezen, tot het aannemen van inschrijvingen voor de nieuwe door haar geslotene leening. De voorwaarden dezer leening worden over 't algemeen als gunstig beschouwd, zoodat men meent, dat meer dan het benoodigde kapitaal zal worden ingeschreven.

VAN DEN RIJN, 24 September.

Uit de omstandigheid, dat de tot de pruissische kanselarij te Frankfort behoorende personen reeds gedeeltelijk naar Erfurt zijn vertrokken, meent men te moeten opmaken, dat de kans voor de eerstgenoemde stad, om te worden gekozen tot zetel van den duitsch-pruissischen Rijksdag, als geheel verloren moet worden beschouwd. Men meent, dat men binnen weinige dagen iets meer bepaalds ten opzigte der ontwerpen van Pruissen in deze aangelegenheid zal vernemen, en brengt het weldra te verwachten vertrek naar Berlijn van den *Prins van Pruissen*, welks vooringenomenheid met de nieuwe duitsch-pruissische Constitutie algemeen bekend is, hiermede in verband.

— Uit Beijeren wordt gemeld, dat in de laatste dagen bij de Wetgevende-Vergaderingen verscheidene ontwerpen van wet zijn ingediend; doch dat men zich destijds had teleurgesteld gevonden in de verwachting, dat het bewind zich openlijk zou verklaren, omtrent de door hetzelve te volgen staatkundige gedragslijn, ten opzigte van het overige Duitschland. — Tevens wordt gemeld, dat een onderzoek naar den financiëlen toestand des Lands een ongunstiger uitslag had opgeleverd, dan men had verwacht.

PARIJS, 23 September.

De toestand van den minister *de Falloux* verbetert thans dagelijks. Hij heeft zich zelfs reeds in een rijtuig door de stad willen laten rondrijden, en zich daartoe op de binnenplaats van het ministerie van eeredienst begeven. Zijne krachten waren echter nog niet toereikende. De vermoeijenis heeft hem geen nadeel hoegenaamd berokkend.

— Het aantal der afgevaardigden, welke zich reeds aan de questuur der Wetgevende Vergadering hebben aangemeld, bedraagt op dit oogenblik 450. De aanhangers der Bergpartij en van de linker zijde maken daarvan het grootste gedeelte uit; doch de meeste van deze volksvertegenwoordigers hebben de hoofdstad niet verlaten, naar men algemeen verzekert, omdat zij niet overtuigd waren, dat zij behoorlijk zouden worden ontvangen in de departementen, uit welke zij waren afgevaardigd, en in welke voorzeker de algemeene staatkundige denkwijze niet weinig is veranderd, sedert de aanslagen van den 13den Junij.

Van eene clericale zijde wordt verhaald, dat eenige socialistische afgevaardigden, die de departementen hebben bezocht, zoo slecht zijn bejegend en zoo veel ellende en jammer om zich heen hebben bespeurd, dat zij ten spoedigste naar deze hoofdstad zijn teruggekeerd, alwaar de regeringloosheid zich ten minste op eene eenigzins meer behagelijke wijze voordoet, dan in de provincien, in welke de socialisten en communisten grootendeels het uiterlijke voorkomen van landloopers hebben.

De meeste ultra-republikeinsche afgevaardigden verkondigen inmiddels luide, dat zij de toekomst met het volste vertrouwen te gemoet gaan, vermits de meerderheid der Wetgevende Vergadering zoodanig verdeeld zal wezen, dat het bewind, 't welk daardoor wordt ondersteund, buiten de mogelijkheid zal zijn, om met veerkracht te werk te gaan.

Gisteren hebben de socialisten den verjaardag der invoering van de eerste Republiek gevierd. Onderscheidene bijeenkomsten dier lieden hebben plaats gehad, alsmede eenige democratische maaltijden, onder het voorzitterschap van bekende volksleiders. In den avond zijn hier en daar zamenscholingen waargenomen, en hebben eenige verdachte personen zich moeite gegeven, om, zoo door het aanheffen van oproerige liederen, als anderzins de menigte in beweging te brengen. Die pogingen zijn echter mislukt en de zamenscholingen zijn zonder moeite uiteengedreven.

De algemeene aandacht is hier ter stede sedert de laatste dagen gevestigd op eene beruchte vrouw, *Jeanne Dérouin*, die onlangs in eene vergadering van vrouwelijke socialisten heeft voorgezeten, bij welke gelegenheid het buitengemeen heftig moet zijn toegegaan. De voorzitster heeft twist gekregen met eene der aanwezige vrouwen, en er zijn scheldwoorden gewisseld. Men zegt, dat de beide dames voornemens zijn, om den strijd door middel van een tweegevecht met het pistool te beslechten.

— Men verzekert, dat de heer *Mercier*, die met instructien voor den generaal *Rostolan* is belast, tevens een brief van den Voorzitter *Lodewijk Napoleon* aan den Paus zal ter hand stellen. De Voorzitter zou in dat stuk verklaren, dat hij geene inbreuk hoegenaamd dacht te maken op de onafhankelijkheid en souvereiniteit van den Paus; dat hij slechts *raad* had willen geven, maar zich onderwierp aan den door den vader der geloovigen vrijelijk uitgedrukten wil. Het behoeft geene vermelding, dat deze mededeeling alles behalve officiëel is.

— De Staatsraad heeft de wets-voordragt op de schouwburgen onderzocht. Naar men verzekert, is dat ligchaam het niet eens met den minister *Dufaure*, die krachtig ijvert voor de vrijheid van het tooneel. De Wetgevende Vergadering zal, indien zulks bevestigd mogt worden, de zaak moeten uitmaken.

— Het te Madrid uitkomende dagblad *Esperanza* verzekert, dat de heer *Bravo Murillo*, de nieuw benoemde minister van financien in Spanje, de schatkist in een allerongunstigsten toestand heeft gevonden; dat dezelve niet alleen voor het oogenblik uitgeput, maar daarenboven met drukkende verpligtingen voor de toekomst bezwaard is. Volgens dat blad, zou de minister zich in zeer moeijelijke omstandigheden bevinden, en met eenige kapitalisten eene overeenkomst hebben aangegaan, waarvan men zich in Madrid wel veel goeds voorspelde, doch die zeer zeker door de kapitalisten in de voornaamste steden van Europa zeer ongunstig zou worden beoordeeld, zoolang namelijk het spaansche gouvernement in gebreke bleef, om zich de belangen der buitenlandsche rentehouders ernstig aantetrekken.

UTRECHT, 25 September.

Het hier uitkomende dagblad *de Nederlander* meldt het volgende:

„ Het berigt, ook in onze Courant medegedeeld, als of er dezer dagen tusschen de heeren *Donker Curtius* en *van Hall* eene zamenkomst had plaats gehad, in verband tot de ministeriële crisis, is onjuist.

„ Het bevestigt zich daarentegen, dat er zoodanige bijeenkomst tusschen eerstgenoemden staatsman en den heer *Thorbecke* gehouden is, en, volgens het loopende gerucht, zou de heer *Thorbecke* zich bereid verklaard hebben een ministerie zamentestellen.

„ Indien dat gerucht met de waarheid overeenkomt, dan moeten wij vertrouwen, dat de heer *Thorbecke* vooraf uitgenoodigd zal worden, zijne beginselen omtrent zekere punten te doen kennen. Dat zal des te belangrijker, ja te noodzakelijker zijn, naarmate hij zich tot dus verre in de Kamer zorgvuldiger van alle verklaring dienaangaande heeft onthouden, zoo zelfs dat zijne redevoeringen, aldaar gehouden, niet hebben kunnen gedrukt worden, waardoor zelfs zijne committenten onbekend zijn gebleven met hetgeen hij daar gezegd heeft."

'S GRAVENHAGE, 24 September.

Z. M. heeft, bij besluit van 10 September, eervol emeritaat met pensioen verleend aan de navolgende predikanten, als aan: *Fr. van den Ham*, pred. bij de nederd. herv. gemeente te Rotterdam; *Ch. G. Merkus*, pred. bij de waalsche herv. gem. te Amsterdam; *G. Penon*, pred. bij de herv. gem. te Westerlee; *J. Lulofs*, pred. bij de herv. gem. te Meppel; *J. la Lau*, pred. bij de herv. gem. te Stolwijk; *H. M. Bouvin*, pred. bij de herv. gem. te Koudekerke (Zeeland); *J. Montijn*, pred. bij de herv. gem. te Oldebroek; *J. C. Vorstman*, pred. bij de nederd. herv. gem. te Rotterdam; *A. Fr. Kersten*, pred. bij de herv. gem. te Overlangbroek.

— Heden middag is een ministers-raad gehouden.

— Nadat de afdeelingen der Tweede-Kamer heden tot omstreeks twee ure vergaderd waren geweest, heeft de commissie, welke belast is geweest met het opstellen van het ontwerp van antwoord op de troonrede, eene langdurige bijeenkomst gehouden.

— Onder dagteekening van den 10den September heeft de commissie der Tweede-Kamer, belast met het onderzoek der rekening, wegens den achterstand van 1840 en vroegere jaren, bestaande uit de heeren *v. Rijckevorsel*, *Smit*, *Lotsy*, *Winterberg* en *Bachiene*, verslag deswegens uitgebragt.

De commissie heeft daarbij, onder meer anderen, herinnerd, dat de baten van dien achterstand zijn geraamd op *f* 36,957,709; — de lasten daarentegen ten slotte op *f* 41,291,975; — dat in der tijd is bepaald om het tekort, bedragende *f* 4,300,000, te dekken door middelen, nader bij de wet aantewijzen, en dat in deze middelen is voorzien bij de wet van 6 Maart 1844, en wel ten bedrage van niet meer dan *f* 3,050,000, als 't welk reeds destijds daartoe voldoende werd geacht.

Uit de rekening blijkt, dat op de baten meer is ontvangen, dan geraamd was geworden, een bedrag van *f* 663,009; — dat op de lasten minder is verevend, dan men had geraamd, een bedrag van *f* 1,088,575; weshalve (gelet op een aftetrekken post, ten bedrage van *f* 188,523) het tekort op den achterstand minder bedraagt dan de raming *f* 1,563,061.

De commissie verklaart, de geraamde posten te hebben aangenomen, zoodanig als die in de wet van 1844 zijn vervat, en heeft zich beijverd, om het verschil van dezelve met de cijfers der rekening zooveel doenlijk optehelderen. Zij meent, dat dit haar onderzoek gemakkelijker zoude zijn geweest, indien bij de rekening zelve meer toelichtende aanmerkingen waren gevoegd, en wenscht, dat, bij volgende staatsrekeningen, daaraan worde gedacht; maar zij heeft niettemin de overtuiging erlangd, dat de schrifturen van den achterstand bij de generale thesaurie met groote naauwkeurigheid en zaakkennis zijn gehouden. Zij heeft het echter geraden geoordeeld, om tevens te verklaren, dat zij in hare meening bevestigd is geworden, dat de wijze, op welke 's Lands geldmiddelen in vroegere jaren werden beheerd, veel te ingewikkeld en te omslagtig was; — dat men met inspanning en volharding behoort voorttegaan

op den weg van eenvoud en duidelijkheid, welken men sedert eenige jaren, niet zonder goed gevolg, is begonnen te betreden; — dat daartoe al de nog overgeblevene bijzondere fondsen, zooveel doenlijk, behooren te verdwijnen, opdat het resultaat van eenig dienstjaar, na de afsluiting, op eene zekere en duidelijke wijze kunne blijken, zonder door latere verevening of bijboeking te worden gewijzigd.

Bij de toelichting der onderscheidene posten heeft de commissie, betreffende de teruggave van de voorschotten voor de kosten van het droogmaken van den Zuidplas, herinnerd, dat bij de wet van November 1847 is bepaald, dat het gebruik der waarborgs-penningen voor de lasten der verveende landen, zoodra deze zullen zijn overgenomen, uiterlijk voor den eersten Januarij 1850 wettelijk moet worden geregeld. Zij meent, bij deze gelegenheid dit gewigtig punt ter sprake te moeten brengen, vermits bij de memorie van toelichting, gevoegd bij het ontwerp van November 1847, is gemeld, dat het Rijk nog eene aanzienlijke som van deze waarborgs-penningen te vorderen had; — en zij oordeelt, dat er bij de Regering meer activiteit en energie worden vereischt, om in het bezit daarvan te geraken.

Ook ten aanzien van hetgeen, ten behoeve van het groothertogdom Luxemburg, onder de baten voor memorie is uitgetrokken, heeft de commissie gemeend te moeten aanmerken, dat het als een treurig verschijnsel moet worden beschouwd, dat van deze belangrijke vordering nog niets is ingekomen, en dat alzoo in dezen bij de Regering een onverklaarbaar verzuim moet plaats hebben. Zij oordeelt het zeer wenschelijk, dat deze zaak krachtig onderhanden worde genomen en tot een goed einde gebragt, en heeft daarbij niet onopgemerkt gelaten, dat de pensioenen, door Belgie voor het groothertogdom betaald, aan Nederland in rekening zijn gebragt.

De commissie merkt verder aan, dat de bovenvermelde uitkomst nog een voordeel van ƒ 313,061 oplevert, boven hetgeen waarop in Mei 1847 was gerekend, en dat dit bedrag als vrijgevallen kan worden beschouwd. Zij herinnert, dat op de destijds berekende besparing van ƒ 1,250,000 zijn aangewezen de ƒ 600,000 voor schadevergoeding voor inundatien in Noord-Braband, Zeeland en Limburg. Zij oordeelt, dat de Regering teregt de rekening wegens deze schadevergoeding buiten die wegens de verevening van den achterstand heeft gelaten, doch dat het wenschelijk is, dat de Kamer ook spoedig de afgeslotene rekening, betreffende dit onderwerp, moge ontvangen.

'S GRAVENHAGE, 25 September.

In de zitting van de Tweede-Kamer van heden is het ontwerp van antwoord op 's Konings aanspraak, zoodanig als hetzelve door de commissie, naar aanleiding der gemaakte bedenkingen, nog eenigzins is gewijzigd, ter tafel gebragt. Het luidt aldus:

„ 1. SIRE! De Tweede-Kamer der Staten-generaal heeft er hoogen prijs op gesteld, den Vorst, dien wij weinige maanden geleden als onzen grondwettigen Koning huldigden, in persoon deze zitting te zien openen, en Uwe Majesteit onder de dierbaarste belangen des Vaderlands in de eerste plaats te hooren noemen de verwezenlijking der Grondwet. Gij wilt, Sire, dat de Grondwet niet belofte blijve, maar weldaad worde. Gij wilt de wetten in het leven brengen, welke de hervorming eerst vruchtbaar zullen maken voor Staat en Volk; grootsche taak, voor Uwe regering weggelegd, en wier vervulling haar onvergankelijken roem moet verzekeren.

„ 2. Met genoegen ontvingen wij van Uwe Majesteit de mededeeling, dat de betrekkingen van onzen Staat met alle andere mogendheden van eenen vriendschappelijken aard zijn, en dat de vrees, vroeger ten aanzien van Limburg ontstaan, geweken is voor het vertrouwen, dat Nederlands regten zullen worden geëerbiedigd.

„ 3. Wij hebben de zege, op Bali bevochten, van ganscher harte toegejuicht, en gevoelen ons daarvoor op nieuw aan onze land- en zeemagt verpligt. Wij zullen het bloed onzer op dat eiland gevallene strijders niet vruchteloos gestort achten, indien dit offer er toe mag bijdragen, dat niet enkel op een bepaald punt, maar overal in onze onschatbare Oost-Indische bezittingen, het Nederlandsch gezag bekrachtigd en de Nederlandsche invloed bevestigd en uitgebreid worde.

„ 4. Wij zijn ver, Sire, het goede te miskennen, dat zich bij de beschouwing van onze binnenlandsche gesteldheid vertoont. Wij mogen echter niet ontveinzen, dat die toestand ook zijne schaduwzijde heeft, en dat, behalve de tijdelijke rampen, welker afwending buiten menschelijk bereik ligt, ook andere ongunstige verschijnselen onze bezorgdheid wekken, en ons dubbel doen haken naar de gelegenheid, ons meer opzettelijk, dan tot nu toe mogelijk was, met het overwegen van middelen tot opbeuring van de stoffelijke belangen der Natie bezig te houden.

„ 5. Tot behartiging dezer stoffelijke belangen, tot nieuwe regeling van ons financiëel huishouden, tot opbouw der instellingen, welke de gewijzigde Grondwet vordert, roept Gij, Sire, onze bezadigde en eendragtige medewerking in. Nooit vond eene vorstelijke stem williger ooren en harten, dan de Uwe bij ons. Zoo de uitkomsten van de werkzaamheid der vorige zitting zijn gebleven beneden hetgeen wij wenschten en de Grondwet verlangt, wij vleijen ons, dat eene hoofdreden dier teleurstelling, gebrek aan overeenstemming tusschen de verantwoordelijke raadslieden der Kroon en deze Kamer, nu zij weggenomen, om te worden vervangen door eene eenparigheid, welke het onderpand zal zijn eener krachtige en spoedige bereiking Uwer hooge volk- en vaderlandlievende bedoelingen. Het wenschelijke, dat de tegenwoordige onzekerheid niet zonder noodzaak worde verlengd, — het groote belang, dat de Kroon in ons midden zoodra mogelijk worde vertegenwoordigd op eene wijze, welke de zamenwerking aller takken der wetgevende magt waarborge, behoeven wij niet aantedringen; wij behoeven ons slechts op Uw Koninklijk gevoel en oordeel te beroepen.

„ 6. Hoe inniger wij met Uwe Majesteit beseffen, dat van hetgeen de Staten-generaal thans in gemeen overleg met U, Sire, hebben te volvoeren, het geluk en de voorspoed onzes Volks kunnen afhangen, des te hartelijker vereenigen wij ons met Uwe Majesteit in de bede om hooger zegen op onzen arbeid."

De heer *de Monchy* heeft voorgesteld, om onmiddelijk over dit ontwerp te beraadslagen, doch heeft dit zijn voorstel ingetrokken, op de aanmerking van Z. E. den heer *van Bosse*, minister van financien, dat zijne ambtgenooten, die nog geene kennis dragen van den inhoud der voordragt, voorzeker gaarne de beraadslaging daarover zouden willen bijwonen.

De beraadslaging is daarop bepaald op morgen, woensdag, 26 September.

— Z. M. de Koning wordt nog heden in de residentie teruggewacht. Men vleit zich, spoedig eene beslissing ten aanzien van de zamenstelling van het bewind te zullen vernemen, doch iets zekers is dienaangaande niet bekend. Het is niet onopgemerkt gebleven, dat de minister van financien heeft verklaard, dat zijne ambtgenooten er prijs op stelden, om de beraadslaging over het adres van antwoord bijtewonen.

Men verwacht, dat, als de beraadslaging over het adres van antwoord zal zijn afgeloopen, de werkzaamheden der Kamer voor eenige dagen zullen worden geschorst.

Te Arnhem is van 21 tot 23 Sept. één persoon door de cholera aangetast, overleden geen, hersteld 1.

— Zaturdag heeft de vroeger aangekondigde plegtige bevestiging van leden der Episcopaalsche-Kerk door den lord-bisschop van Guijana, bijgestaan door zijn kapellaan, den eerw. heer *G. Gardiner*, te 's Gravenhage plaats gehad. De opkomst der leden was vrij talrijk. Ruim 50 leden, zoo uit de genoemde stad, als uit Amsterdam, Rotterdam en Leijden, werden bevestigd. Den volgenden dag heeft de lord-bisschop eene welsprekende kansel-rede gehouden, en bij die godsdienstoefening is eene collecte voor de bijbel-verspreiding en ter ondersteuning van het Zendeling-genootschap gehouden, welke ƒ 114 heeft opgebragt. — De prelaat en zijn kapellaan zijn vertrokken naar het buitenverblijf van den h. w. g. heer *Boreel van Hogelanden*, onder Velzen.

— Uit 's Hertogenbosch wordt ons gemeld, dat men spoedig een begin zal maken met de werkzaamheden aan den aangenomen weg van Orthen naar Hedel, en worden alzoo de poldergasten en dijkwerkers, die vast werk gedurende eenigen tijd wenschen te hebben, hierop opmerkzaam gemaakt, ten einde zich te kunnen aanmelden bij de aannemers.

— Te Rotterdam is, gelijk de *Rott. Cour.* meldt, eene vereeniging opgerigt van letterzetters-, boekdrukkers- en boekbinders-gezellen, wier hoofddoel is om, even als te 's Gravenhage, elkander in ziekte of andere ongelukkige omstandigheden de behulpzame hand te bieden.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 25 September. Den 24sten dezer zijn in Texel binnengekomen Hayes en Galloway, beide (st.) van Londen, Timmer van Newcastle en Agerup van Drammen en uitgezeild Brouwer naar Genua en Livorno, Menk naar Genua, de Haan naar Port a Port, Folders en Nevill (st.), beide naar Londen, Marshall naar Shields, Lorentzen, E. Torkelsen, Bakker, T. Torkelsen en Olsen, alle 5 naar Drammen; de wind o. z. o.

Den 22sten dezer is in Terschelling uit zee teruggekomen de stoomboot *Gouverneur van Ewijck*, kapt. Albers, van Amst. naar Hamburg.

Den 19den dezer was op de hoogte van Dungeness het schip *de Beurs van Schiedam*, kapt. Vervooren, van Petersburg naar Nantes.

Den 18den dezer was op de hoogte van Bevezier het schip *Prins Frederik der Nederlanden*, kapt. Huidekoper, van Amst. naar Batavia.

Den 18den dezer was op de hoogte van Wight het schip *Agnes*, kapt. Jones, van Arracan naar Rotterdam of Amsterdam.

Den 18den dezer heeft van Fowey de reis voortgezet het schip *Anna Elisabeth*, kapt. Tadd, van Leverpool naar Zwolle.

Te Harlingen is aangekomen Kenney van Leverpool. Te Brouwershaven Schuur van Petersburg, Mooi van Koningsbergen en Christiansen van Frederikstadt. Te Zierikzee Hair van Leverpool. Te Vlissingen Kuiper van Bergen. Te Marseille Schaafs van Amsterdam. Te Libau Kramer, Scherpbier en Schenk, alle 3 van Schiedam en Brouwer van Rotterdam. Te Swinemunde Huisman van Amsterdam en Schuur van Rotterdam.

FONDSEN EN BEURSTIJDINGEN.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 25 *September*.

	pct.				gebl.
NEDERL. Werk. Schuld	2½	53½	à	54	53 13/16
" " "	3	63½	"	64	63⅝
" " " resc. .	3		"		
" " "	4	83½	"	84	83⅞
" Oost. Ind. Leen. ...	4	83¼	"	½	83⅜
" Am. Synd.	3½	83¾	"	84¼	84
" Handelmaatsch. *resc.*	4½		"		
" Holl. Spoorw.			"		
" Rijn "	4½	81¼	"	82	
" Aand. Haarl. Meer .	4½	91¾	"	92¼	92
ENGELAND. Gecons.	3		"		
FRANKRIJK. Certific.	3		"		
RUSLAND. Obl. bij *Hope en C.*	5	104¼	"	105	104¾
" " " 1828/29 .	5	104¼	"	¾	104½
" " Amst. 1831 . .	5	93½	"	¾	
" leen. 1840	4	86¼	"	¾	86½
" inschr. *Stieglitz* . .	4	83½	"	84¾	84⅝
" " grootb. . .	6		"		
" Certific.	6	64¾	"	65	64⅞
" Neg. Hamburg . .	5		"		
POLEN. Aand. 1829 ƒ 300:—			"		
" " 1835 " 500:—			"		
" Oblig.	4	77	"	½	77¼
PORTUGAL. Neg. Londen. . .	3	30	"	¼	30 3/16
" " " ...	3	31¼	"	¾	31½
" Binnenl.	5		"		
SPANJE. Neg. Londen 1834 . .	5	11¼	"	½	11 7/16
" " onbep. St. ...	5	11¼	"	½	11 7/16
" Coupons		8	"	½	
" Neg. Londen 1842 . .	3	35¾	"	36	35⅞
" Binnenl. Schuld ...	3	27¼	"	¾	27½
OOSTENRIJK. Ween. Bank *Goll*	5	90¼	"	¾	90½
" " " "	4		"		
" Metal.	5	84½	"	85¼	84⅞
" " Neg. Lond.	5		"		
" "	2½	44	"	¾	44 9/16
NIEUW GRENADA. Neg. Lond.	1¼	17¼	"	½	17 7/16
VENEZUELA. Neg. Londen . .	2		"		
MEXICO. Neg. Londen	5	26¾	"	27¼	27
LOUISIANA bij *Hope en C.* . .	5		"		
Geld op Beleening		2½	"		
dito op Prolongatie		2½	"		

Belgie neg. bij *Rothschildt* 46¾. Americ. Bank-actien bij *Hope* 3⅝. Griekenland neg. Londen 5. Brazilie neg. 1824, 88.

De binnenl. fondsen waren heden weder flaauw gestemd. Ook de meeste buitenl. fondsen waren iets lager, met uitzondering echter der oostenrijksche fondsen, welke tot hooger prijzen goed te plaatsen waren; n. metalliek 88, 89½, ¼.

MADRID, 18 September. De 5 pc. 11 9/16; 3 pc. 28. Coup. 7.

WEENEN, 21 September. De 5 pc. Metall. 96, 1/16; 2½ pc. 48½ à 49. Bank-actien 1195 à 1200.

ANTWERPEN, 24 September. De 5 pc. Spanje 11⅜; 3 pc. binnenl. 27 7/16 à ½. De 5 pc. Belgie 95¾; dito 2½ pc. 49⅜.

WISSELCOURS.

Amsterdam, den 25sten *September* 1849.

Hamburg 2/m. ƒ 34,87½; id. kort ƒ 35,1/16. *Londen* 2/m. ƒ 12,07½; id. kort ƒ 12,12½. *Lissabon* 3/m. 42. *Porto* 3/m. 42. *Petersburg* 2/m. 186, alles geld. Disconto 2½ pc.

MARKTBERIGTEN.

ROTTERDAM, 24 September. *Tarwe:* Nieuwe Zeeuws., Vlaams. en Overm. ruimer aangevoerd en 20 à 30 cents hooger, zoo ter verzending als consumtie vlug opgeruimd; goede en puike ƒ 7,90 à ƒ 8,50; mindere ƒ 6,50 à ƒ 7,80; jar. dito vond geen bijzondere vraag en bragt slechts ruim vorige prijzen op; goede en puike ƒ 8,20 à ƒ 8,70; mindere ƒ 7,30 à ƒ 8; roode soorten vonden mede eenige vraag ter verzending en werden, vooral de nieuwe, duurder betaald. In entr.: 163, 164 p. jar. Rijn ƒ 250, ƒ 255; 158 p. n. dito ƒ 233; 160 p. dito puike Neder-Rijn ƒ 243; 160, 162 p. dito Hoogl. Kleefs. ƒ 243, ƒ 250. In cons.: 161 p. jar. Hoogl. Kleefs. ƒ 270; 164 p. n. dito ƒ 265; 160 p. dito Kleefs. ƒ 254; 158, 159 p. dito Rijn ƒ 247, ƒ 250; 160, 161 p. dito Bovenl. ƒ 247, ƒ 248, ƒ 251; 158 p. jar. Neder-Rijn ƒ 248; 158 p. dito Rijn ƒ 245. *Rogge:* n. Overm. Zeeuws. en Vlaams. als voren ƒ 4,10 à ƒ 4,90; voorts 150 p. Wolgast ƒ 150; 148, 149, 150 p. jar. Rijn ƒ 135, ƒ 137; 150 p. n. dito ƒ 135; 147 p. jar. Munst. ƒ 126; 143 p. o. Riga ƒ 120; 150 p. Cours. ƒ 161. *Gerst:* Zeeuws., Vlaams. en Overm. winter ƒ 3,30 à ƒ 4; dito zomer ƒ 3 à ƒ 3,30; voorts 132 p. n. Nassaud. ƒ 120; 130 p. Cours. te Schiedam ƒ 130, ƒ 131. *Haver:* Zeeuws. en inl. kort ƒ 2,30 à ƒ 3,50; dito lange ƒ 1,80 à ƒ 2,50. *Boekweit* traag, op 140 p.: n. Noord-Brab. ƒ 140, ƒ 142, ƒ 143, ƒ 145; dito Gordijker ƒ 136; dito Rijn ƒ 135, ƒ 136; jar. Holst. ƒ 115; n. Rijn bij partij ƒ 133,50. *Erwten:* Zeeuws. graauwe, 50 cents lager, ƒ 5,50 à ƒ 6; dito groene ƒ 5 à ƒ 6; dito witte ƒ 5 à ƒ 5,75. *Boonen:* Zeeuws witte, 30 cents lager, ƒ 6 à ƒ 7; dito bruine ƒ 7 à 8; dito paardenboonen ƒ 4 à ƒ 4,30. *Kootzaad:* puik Zeeuwsch £ 62½, £ 63; gestort Zeeuws. zomer £ 52 — £ 53 — £ 54.

209de STAATS LOTERIJ.

Trekking der eerste Klasse.

2de Lijst. N°. 563, een prijs van ƒ 1250. N°. 16037, 18888, 4797, 19602, 4142 en 17712, ieder een prijs van ƒ 1000.

⁂ ENSCHEDE, 18 September 1849.
Gehuwd:

A. B. R. JANSSEN
en
A. C. H. HAFKEMEYER.

⁂ Mijne geliefde Echtgenoote, *GEERTRUIDA BUSSEMAKER*, beviel heden morgen vrij voorspoedig, maar ontijdig, van een' *dooden* ZOON.

DEVENTER, G. BUSSEMAKER.
20 September 1849. Eenige kennisgeving.

⁂ Bevallen van een' welgeschapen ZOON *A. J. PARMENTIER*, geliefde Echtgenoot van

M. HOOS,
Genees-, Heel- en Verloskundige.
SCHEVENINGEN, 20 September 1849.

⁂ Heden is, door Gods goedheid, gelukkig van eene welgeschapene DOCHTER verlost *AMARENTIA THEODORA FARRET*, geliefde Echtgenoote van

SEXBIERUM, R. JENTINK,
21 September 1849. Predikant.

⁂ 'sHERTOGENBOSCH, 21 September 1849. Heden beviel zeer voorspoedig van een' welgeschapen ZOON mijne geliefde Echtgenoot, *CORNELIA MARGARETHA HOLSTER*. Mr. A. J. KORTEWEG.
Eenige kennisgeving.

⁂ Heden werd ons ouderhart verblijd door de geboorte eener DOCHTER. J. SNOEK.
BINNEWIJZEND, C. P. SNOEK,
21 September 1849. VAN GELDROP.
Eenige kennisgeving.

[redacted]

⁂ Heden beviel zeer voorspoedig van een ZOON *C. HUIDEKOPER*, hartelijk geliefde Echtgenoot van

C. P. VAN EEGHEN.
AMSTERDAM, 21 September 1849.

⁂ COTHEN, den 22sten September 1849. Voorspoedig beviel heden van eene welgeschapene DOCHTER *M. L. KOOL*, veelgeliefde Echtgenoot van
Eenige kennisgeving. W. KLUEVER.

⁂ UTRECHT, 22 September 1849. Heden verloste voorspoedig van eene DOCHTER Vrouwe *C. J. VISSCHER — PESTERS*.

⁂ Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER *ELISABETH BAKKER*, geliefde Echtgenoot van
AMSTERDAM, P. J. STOFFERS.
22 September 1849.

⁂ Heden ver[redacted]
van een' welgeschapen ZOON mijne geliefde Echtgenoote, *LEOPOLDINA MARIA*, geb. Gravinne *VAN LIMBURG STIRUM*.

FREDERIK VAN HOGENDORP.
'S GRAVENHAGE, den 23sten September 1849.

⁂ Mijne hartelijk geliefde Echtgenoote, *A. M. A. F. WALTER*, beviel heden, door Gods goedheid, zeer voorspoedig van een' welgeschapen ZOON.
AMSTERDAM, C. T. L. BASTING.
23 September 1849.

⁂ Te OUD-BEIJERLAND beviel den 24sten September 1849 van eenen ZOON Vrouwe *J. M. WIJNAENDTS*, geboren *VON BECKERATH*.
Eenige kennisgeving.

⁂ Op heden overleed alhier, na een lang en smartvol lijden, in den gezegenden ouderdom van ruim zes en tachtig jaren, mijne innig geliefde Moeder, JOHANNA CATHARINA DUMOLIN, Wed. *Benjamin Bischoff*. TH. BISCHOFF,
HAARLEM, Wed. *A. van Valderen*.
14 September 1849.

⁂ Heden ontsliep alhier, kalm en zacht, na een spoedig toegenomen verval van krachten, onze geachte en geliefde Vader en Behuwd-Vader, de Wel-Ed. Heer ANDREAS GOOSZEN, Oud-Vrederegter van het Kanton Ootmarssum, in den hoogen ouderdom van 82 jaren en 8 maanden. A. J. GOOSZEN.
OOTMARSSUM, A. B. G. GOOSZEN,
18 September 1849. geb. AMSHOFF.
Eenige kennisgeving. H. GOOSZEN.

*** Den 2den September 1849 overleed te HARDERWIJK, in den ouderdom van 60 jaren, de Heer JOHAN FREDRIK SACHSE, Lid der Geneeskundige Commissie in de Provincie Gelderland, Stedelijk Heel- en Vroedmeester, Weduwenaar van Vrouwe *G. C. Muntingh*, nalatende acht bedroefde Kinderen.

*** Op den Huize CHARTROISE, te *Raamsdonk*, is den 17den September 1849, aan de gevolgen van een onverwacht zenuwtoeval, na eene ongesteldheid van weinige weken, in den ouderdom van 52 jaren, overleden de Wel-Ed. Geborene Vrouwe FREDERIQUE HAHN, geliefde Echtgenoote van
L. S. DE JONGH VAN SON VAN RAAMSDONK.

*** Heden overleed, na langdurig lijden en verval van krachten, tot diepe droefheid van onze en hare verdere Betrekkingen, onze geliefde Zuster, Mejufvrouw HUIJBERTJE VAN DIGGELEN, Weduwe van *David Brugman*, in den ouderdom van circa 80 jaren.
'sGRAVELAND, C. VAN DIGGELEN.
19 September 1849. Algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed alhier onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, WILLEMINA VAN HOBOKEN, laatst Weduwe van den Heer *C. van der Leeden.*
HAARLEM, G. VAN TRIGHT.
20 September 1849. D. M. VAN TRIGHT, ROGGE.
Om de uitgebreidheid van Familie-Betrekkingen gelieve men deze kennisgeving ook als bijzondere aan te merken.

*** Heden ontving ik de treurige tijding, dat mijn waarde Echtgenoot, de Heer G. J. MOLENAAR, in den ouderdom van 36 jaren, plotseling, te *Schiedam*, is overleden.
P. VAN 'T HOFF,
DORDRECHT, Wed. *G. J. Molenaar.*
21 September 1849.

*** Op den 21sten September 1849 is te UTRECHT, in den ouderdom van ruim 74 jaren, overleden de Wel-Edel-Gestrenge Heer FLORIS COENRAAD MUIJSKEN, Oud Kanton-Regter.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, tot mijne innige droefheid, na eene langdurige ongesteldheid, nog onverwacht, mijn geliefde Echtgenoot, JAN ZOET. Hij bereikte den ouderdom van 46 jaren en 10 maanden, waarvan ik circa 5 jaren met hem in den Echt vereenigd was.
ZAANDIJK, S. ALBERTI,
21 September 1849. Wed. *Jan Zoet.*
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed mijne geliefde Moeder, J. VAN ELDIK, laatst Weduwe van den Wel-Eerw. Heer *F. G. Immink*, na een langdurig en smartelijk lijden, in den ouderdom van ruim 81 jaren.
DEVENTER, S. B. VAN KOOTEN.
22 September 1849.

*** Na eene langdurige ongesteldheid overleed heden, in den ouderdom van 41 jaren, mijne geliefde Echtgenoot, ALIDA MARIA VAN DE VELDE, mij met vijf Kinderen, die de zwaarte van haar gemis nog niet kunnen beseffen, in mijne diepe smart achterlatende.
B. DULLEMAN HILDEBRANDT.
ALKMAAR, 22 September 1849.

*** Heden overleed, na eene langdurige ongesteldheid, mijne geliefde Echtgenoote, CATHARINA THEODORA VAN DER STOOP, in den ouderdom van bijna 34 jaren, mij nalatende twee Kinderen, te jong om hun verlies te beseffen. L. W. WERNINK.
LEYDEN, 23 September 1849.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, na een langdurig lijden, tot bittere droefheid van mij, mijne Kinderen en verdere Betrekkingen, mijne geliefde Echtgenoote, JOHANNA VAN DER VOORT, in den ouderdom van ruim 48 jaren, waarvan wij bijna vijf en twintig in eenen gelukkigen Echt mogten doorbrengen.
Een ieder, die de overledene gekend heeft, zal ligtelijk beseffen hoe zwaar mij deze slag treft.
E. P. WESTERVELD.
HAARLEM, den 24sten September 1849.

*** Bij Vonnis, op den negentienden September 1800 negen en veertig, door de Arrondissements-Regtbank te Hoorn, op verzoek van JAN TAAM, Boerenknecht, wonende in de Beemster, in het eerste ressort gewezen, behoorlijk geregistreerd, is ANTJE TAAM, zonder beroep, oud negen en twintig jaren, wonende ten Huize van haren Vader, PIETER HEDDES TAAM, Landman in de Beemster, ter zake van onnoozelheid, gesteld onder curatele, met benoeming van gezegden JAN TAAM tot provisionelen bewindvoerder, om voor haren persoon en goederen zorg te dragen. Voor extract,
Hoorn, A. J. FABER, Procureur.
24 *September* 1849.

*** Degenen welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den Boedel en Nalatenschap van KLAAS SILVER, vroeger gewoond hebbende te Grootebroek en laatstelijk te Berkhout, alwaar hij onlangs is overleden, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, vóór of op den 15den October 1849, ten Kantore van den Notaris H. F. R. DUBOIS, te Grootebroek.

*** Allen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den Boedel van den Heer JACOB VAN LEEUWEN, in leven Koopman te Leyden, worden verzocht daarvan, vóór den 1sten November 1849, opgaaf of betaling te doen aan den ondergeteekende.
ALBs. VAN LEEUWEN,
Executeur.

*** De Betrekking van BINNEN-VADER en MOEDER in het Algemeen Armengesticht te Hazerswoude vacant zijnde, worden ongehuwde Lieden, van 30 tot 50 jaren (de Man de Hervormde Godsdienst en de Vrouw de Roomsch-Catholieke belijdende), die tot waarneming van die Posten genegen zijn, verzocht zich vóór den laatsten dezer maand, met *gefrankeerde* Brieven, bij den Burgemeester der Gemeente aan te melden. Het jaarlijksch Tractement bedraagt voor den Vader *f* 100,— en voor de Moeder *f* 75,—.

*** Tegen primo November of eerder wordt verlangd: Een Protestantsch HULP-ONDERWIJZER, van den tweeden of derden Rang, met volledige toelating voor de Fransche Taal, die hij zuiver en vaardig moet spreken, tegen genot van Kost en Inwoning en een, aan bekwaamheden geëvenredigd Salaris. Het zou hem tot aanbeveling verstrekken indien hij grondig het Handteekenen onderwijzen kon. Men adressere zich met *franco* Brieven, onder Lett. F. S., bij de Boekhandelaars VAN DER MEER & VERBRUGGEN, te Rotterdam.

*** A. DEN KREEK, te Bergen op Zoom, vraagt een' SECONDANT. Adres *franco.*

*** Een APOTHEKERS-BEDIENDE, van de Protestantsche Godsdienst, voorzien van goede getuigschriften, wordt *ten spoedigste* in eene der Hoofdsteden van Overijssel gevraagd, waar hem tevens gelegenheid wordt gegeven tot het bijwonen van de Clinische Lessen. Adres, met *gefrankeerde* Brieven, bij den Boekhandelaar J. P. BRINKGREVE, te Deventer, onder Letter A.

*** Men vraagt primo Januarij 1850, in eene *Apotheek* te Utrecht: Een BEDIENDE, het recepteren kundig, waarbij tevens gelegenheid zal gegeven worden ter bijwoning der Scheikundige Lessen. Adres *franco* Brieven, onder Letters A. D., bij den Boekhandelaar B. DEKEMA, te Utrecht.

Een TUINMAN, oud 26 jaren, van de Protest. Godsdienst, zag zich gaarne als zoodanig geplaatst, kunnende door hem de beste getuigen van gedrag en bekwaamheid worden overgelegd. Verzoeke zich met *franco* Brieven te adresseren, onder Lett. M, aan den Boekhandelaar R. F. VAN ARUM, te Haarlem.

*** Een gehuwd TUINMAN, zonder Kinderen, van de Protestantsche Godsdienst, zijn vak grondig verstaande, zag zich gaarne met 1°. November of 1°. Februarij als zoodanig geplaatst, kunnende hij, des noods, ook met Paarden omgaan en de Vrouw kooken, waarvan de voldoenste getuigen zijn te bekomen. Reflecterenden adresseren zich met *gefrankeerde* Brieven, onder Letter X, bij de Boekhandelaren J. G. VAN TERVEEN en ZOON, te Utrecht.

*** AGENTEN of DEPôTHOUDERS worden gevraagd, in alle Steden en voornaamste Dorpen, voor een net *Comsumptie-Artikel*, waarin reeds een groot debiet is, tegen ruime Provisie of Rabat; vereischten zijn: Borgstelling of contante betaling der eerste Bestelling. Adres met *franco* Brieven, onder de Ltt*. C. C. C., bij de Wed. TUINZING & ZOON, Boekhandelaren te Rotterdam.

*** Men vraagt, voor de Opvoeding van twee Meisjes: Eene GOUVERNANTE, van de R. C. Godsdienst en van middelbaren leeftijd, die Hollandsche, Fransche en Engelsche Talen; benevens het Naaijen en andere Vrouwelijke Handwerken grondig kennende en in staat het bestuur eener Huishouding op zich te nemen. Adres, onder Letter V., bij P. T. BRAAM, Boekhandelaar te Rotterdam. Brieven *franco.*

*** *Burgemeester en Wethouderen der Stad* NIJKERK roepen bij deze op alle degenen welke bevoegd en genegen zijn te dingen naar de, door overlijden, alhier opengevallene betrekking van STADS-VROEDVROUW, om zich vóór of op den 15den October a. s., liefst in *persoon* en anders bij *vrachtvrije* Brieven, bij H. E. A. aantemelden, tevens overleggende bewijzen van bekwaamheid en goed gedrag. Aan gemelde betrekking is eene jaarlijksche bezoldiging van *f* 100 verbonden.
Nijkerk, Namens Hun' Ed. Achtb.,
den 22sten September de Stads Secretaris,
1849. J. FREZIE.

*** Eene Protestantsche JUFVROUW, oud 40 jaren, sedert vele jaren en nog bij eene voorname Familie in betrekking, zag zich gaarne geplaatst als Huishoudster of tot assistentie, voor alle vereischten de geschiktheid bezittende. Adres met *franco* Brieven, onder Letter D, bij den Boekhandelaar W. J. THIEME, te Zutphen.

*** Die genegen mogt zijn eene JUFVROUW te plaatsen, tusschen de 30 en 40 jaren oud, van de Protestantsche Godsdienst, hetzij tot Oppassing eener Zieke, verzorging van Kinderen, besturing eener Huishouding of tot Gezelschap, gelieve zich te adresseren bij VAN PADDENBURG & C°., Boekh. te Utrecht, terwijl men meer acht zal geven op eene fatsoenlijke behandeling als wel op een hoog Salaris. Verzoeke Brieven *franco*, onder Lr. G.

*** Eene ongehuwde JUFVROUW, van de R. K. Godsdienst, 34 jaren oud, welke 8 jaren in de betrekking als Huishoudster geplaatst is geweest, welke door sterfgeval vervallen is, wenschte weder in eene zelfde betrekking geplaatst te zijn, of ook de verzorging van Kinderen op zich te nemen. Nadere informatie met *vrachtvrije* Brieven, onder Letter B., aan de Boekhandelaars J. J. THIJSSENS & ZOON, te Leyden.

*** *Une INSTITUTRICE, demeurant dans une contrée très saine de la Gueldre, désire voir augmenter le nombre de ses élèves; pour cet effet elle se recommande aux parents et aux tuteurs. On est prié de s'adresser, sous l'initiale R., à Monsieur W. C. WANSLEVEN, Libraire à Zutphen.*

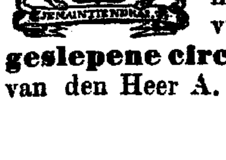
De ondergeteekende, die hare SMIDS-AFFAIRE bij voortduring aan hare geëerde begunstigers blijft aanbevelen, heeft de eer te berigten, dat, even als vroeger, haar **Depôt** van geoctrooijeerde **geslepene circuleer HAARDEN** en **KAGCHELS**, van den Heer A. STERKMAN, te 's Hage, weder ruim voorzien is; dat de algemeen bekende **KOFFIJMOLENS** en de geoctrooijeerde **SUIKER-RASPMOLENS** steeds ten harent gefabriceerd worden, en dat deze, benevens **KEUKENFOURNUIZEN** en **IJZEREN DAKRAMEN**, in differente soorten en tot geringe prijzen, bij haar verkrijgbaar zijn. Op eene goede en naauwkeurige bediening kan worden staatgemaakt.
Haarlem, De Wed. N. F. KUENDERS,
22 September 1849. geb. G. VAN DER HOEFT.

*** Door het overlijden van mijnen Echtgenoot, den Heer G. J. MOLENAAR, is heden de KOPER- en METAALGIETERIJ en KOPERSLAGERIJ door mij overgedaan aan de Heeren J. DE MANDT en J. DEN BAARS.
Erkentelijk voor het vertrouwen, dat mijn' Echtgenoot steeds heeft ondervonden, doe ik deze strekken om de nieuwe Eigenaars der Fabriek (die zich tevens met de liquidatie der oude zaken willen belasten) gunstig aantebevelen. Wed. G. J. MOLENAAR.
Dordrecht, 24 *September* 1849.

*** De ondergeteekenden, Eigenaars geworden zijnde van de KOPER- en METAALGIETERIJ en KOPERSLAGERIJ van wijlen den Heer G. J. MOLENAAR, voornemens zijnde die *Affaire* voor gemeene rekening dadelijk voorttezetten, onder de Firma G. J. MOLENAAR & C°., nemen, ingevolge bovenstaande Advertentie, de vrijheid hunne Fabriek met bescheidenheid aantebevelen. J. DE MANDT.
Dordrecht, J. DEN BAARS.
24 *September* 1849.

*** RACAHOUT.

Dit Middel, hetwelk een aangenaam, Maag- en Borstversterkend voedsel opleverd, voor zwakke en teringachtige Personen, oude lieden en diegenen, welke na doorgestane ziekten de vorige krachten willen herstellen, *is het eenige* dat door de Koninklijke Academie te Parijs en de voornaamste Geneesheeren in Frankrijk is goedgekeurd.

BORST-KOEKJES EN BORST-SIROOP DER ARABISCHE NAFÉ.

Deze beide verzachtende Borstmiddelen, *die na onderzoek bevonden zijn volstrekt geen* OPIUM *te bevatten*, verdienen de voorkeur, daar dezelve voor alle ziekelijke Borstaandoeningen, Verkoudheden, Kinkhoest, enz., steeds met het beste gevolg gebruikt worden. Hoofd-Depôt bij den Heer *F. E. van Santen Kolff*, te Rotterdam, *bij wie men zich ter aanvraging van Depôt franco moet adresseren.* Depôt bij de Heeren: *B. Adama*, te Amsterdam *W. C. van Dort*, te 's Hage; *A. P. Milius*, te Utrecht

*** Voor eene Jufvrouw van middelbaren leeftijd, uit den fatsoenlijken stand, wordt, tegen een' matigen prijs, in eene der kleinere Steden of op een Dorp in de Provincie Utrecht of Gelderland, in een Burger Huisgezin, van de Protestantsche Geloofsbelijdenis, INWONING, met KOST en BEWASSCHING gevraagd. Zij, die hiertoe genegen zijn, worden verzocht, met opgave van voorwaarden, zich door *gefrankeerde* Brieven aantemelden, onder Letter F, bij J. H. KNOOP, Donkere Sparen te Haarlem.

*** Ten Huize van een' Predikant, in eene der Akademie-Steden, wordt voor eenen Student of eenig ander Jong Mensch, voor wien men, bij Huisselijk Verkeer, toezigt en leiding verlangt, gelegenheid ter INWONING aangeboden. Hierop reflecterenden worden verzocht zich met *franco* Brieven te adresseren bij J. H. KNOOP, Donkere Sparen te Haarlem, onder Letters P. C.

*** UIT DE HAND TE KOOP OF TE HUUR en de OPSTAND TE KOOP: Eene GROSSIERDERIJ en KRUIDENIERS-AFFAIRE, gelegen op een' der beste standen binnen de Stad Leyden, welke met goed succes wordt uitgeoefend, waarvan de bewijzen kunnen geleverd worden, en voor de grootste uitbreiding vatbaar is. Adres met *franco* Brieven, Lett*. A. D., bij den Boekhandelaar J. W. BROUWER, te Leyden.

*** Te KOOP: Een Span goed gedresseerde MUILEZELS. *Franco* te bevragen bij J. SCHIPPERS, Wagenmaker te Bloemendaal, bij Haarlem.

*** BOOMEN-VERKOOPING,
op Vrijdag den vijfden October 1849, in *het Veerhuis* te Brakel, aan de Waal, des voormiddags ten tien ure,
Van twee honderd opgaande IEPEN, EIKEN, ABEELEN, ESSCHEN, ESCHDOORNEN, KASTANJE'S, CANADASCHE en andere POPULIEREN, van verschillende maat; waaronder Iepen van 70 Dm., Esschen van 40 à 50 Dm., Abeelen van 60 Dm., Esschen van 50 Dm., Canadasche Peppelen van 50 à 60 Dm. Nederl. Maat.
En drie honderd SCHIETWILLIGEN, van 30 tot 50 Nederl. Dm. over kruis gemeten.
Aanwijzing op Woensdag en Donderdag te voren, door den Waarsman L. VAN HEEMERT.

*** Op Zaturdag den 13den October 1849, des namiddags ten 5 ure precies, zal men aan *het Locaal van Verkoopingen der Notarissen* te Utrecht, publiek verkoopen:
N°. 1. Een perceel BOUWLAND, groot 4 Bunders, 40 Roeden, 70 Ellen, waarin zich Steenaarde bevindt, gelegen te Utrecht, onder Tolsteeg, achter Soestbergen.
2. Het LOGEMENT *DE DRIE BOSKAMMEN*, zijnde het Veerhuis van Rhenen en Lienden, te Utrecht, achter het Vleeschhuis, Wijk H. N°. 572, voorzien van zes Kamers, Kelder en Zolder.
3. Eene STALLING, naast het vorige Perceel, ingerigt voor 20 Paarden, met Koetsierskamer, Zolder en Vliering.
4. Eene HUIZINGE, waarin eene *Tapperij* wordt uitgeoefend, binnen Utrecht, aan de Voorstraat, Wijk H. N°. 487, met eene Woning en afzonderlijk Bovenhuis daarachter, op de Breedstraat, Wijk H. N°. 355, voorzien van vijf Kamers, Keuken, Kelders en Zolders.
Breeder bij Biljetten en nader onderrigt ten Kantore van de Notarissen STEVENS en BUSKES, te Utrecht.

*** **DE HOLLANDSCHE SOCIETEIT VAN LEVENSVERZEKERINGEN,**

opgerigt in den jare 1807 te Amsterdam,

gaat, blijkens de Tarieven, verkrijgbaar ten Kantore der Directie en bij H. H. Correspondenten, CONTRACTEN VAN LEVENSVERZEKERING van onderscheiden aard aan; — verzekert WEDUWEN- en WEEZEN-PENSIOENEN, — en geeft LIJFRENTE-BRIEVEN uit, zoowel dadelijk ingaande als uitgestelde.

De Directeur,

P. LANGERHUIZEN.

Heerengracht, tusschen het Koningsplein en de Vijzelstraat, N°. 83.

Correspondenten in de Provincie Noord-Holland:

Te Haarlem de Heeren *Guepin & van der Vlugt.*
„ Beverwijk „ Heer *H. Hovy.*
„ Hilversum „ „ *A. Perk*, Notaris.
„ Hoorn „ „ *M. R. Lippits*, Notaris.
„ Krommenie „ „ *D. van der Wart*, Notaris.
„ Medemblik „ „ *P. de Boer.*
„ Mieuwe-Diep „ „ *P. A. Beets*, Notaris.
„ Zaandam „ „ *M. van Orden.*

ALGEMEEN REGISTER OP HET NEDERLANDSCH MAGAZIJN

TER VERSPREIDING VAN ALGEMEENE EN NUTTIGE KUNDIGHEDEN.

12 JAARGANGEN, 1834 — 45.

De uitgaaf van een naauwkeurig bewerkt ALGEMEEN REGISTER op dit Werk zal den bezitters zeker aangenaam zijn. Met een' oogopslag zal men daarmeê kunnen vinden wat in die twaalf kompres gedrukte Deelen verspreid ligt. De prijs zal bij vooruitbestelling niet meer dan *f* 1,50 bedragen; en slechts weinige Exemplaren worden overgedrukt, die niet minder dan à *f* 2,50 zullen verkrijgbaar zijn. Bij alle Boekhandelaren in 't Rijk is *tot het einde dezer maand* gelegenheid dit Register te bestellen.

Tevens wordt nog eenmaal herinnerd aan hen, die het *NEDERLANDSCH MAGAZIJN* niet kompleet hebben, dat, voor den prijs van *f* 1,80, *in losse bladen*, te bekomen zijn de afzonderlijke Jaargangen 1834, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41 en 45.

*** J. CORVER & C. A. SCHRÖDER, Makelaars, zullen op Maandag den 1sten October 1849, des avonds ten 6 ure, te Amsterdam, in de *Nieuwe Stads Herberg*, aan het IJ, ten overstaan van een daartoe bevoegd Beambte, verkoopen: Een extra ordinair, welbezeild KOFSCHIP, genaamd *DE EENDRAGT*, varende onder Nederl. Vlag en gevoerd door Kapt. M. PRIEBEE, volgens Nederlandschen Meetbrief lang 24 Ellen, 10 Duimen; wijd 4 Ellen, 60 Duimen; hol 2 Ellen, 27 Duimen; en alzoo gemeten op 59 Lasten. Breeder bij Inventaris en berigt bij bovengemelde Makelaars.

*** **HAARLEM,**

De Boek- en Kunsthandelaar J. RITSEMA zal Maandag den 8sten October 1849 en volgende dagen, te Haarlem, in *het Hof van Holland*, in de Warmoesstraat, verkoopen: Eene belangrijke en uitgebreide verzameling BOEKEN, in verschillende vakken van Wetenschappen, Kunsten en Smaak, als ook KAARTEN, MUZIJK en LIEFHEBBERIJEN.

Vervolgens eene verzameling SCHILDERIJEN, gekleurde en ongekleurde TEEKENINGEN, geëtste en gegraveerde PRENTEN, LITHOGRAPHIEN, gebonden en ongebonden PRENTWERKEN, SCHILDER- en TEEKENBEHOEFTEN, ENZ. Zijnde deze Kunstverzameling grootendeels nagelaten door wijlen den Heer P. VAN METMAN DE VRIES, in leven Kunstschilder en Stads-Teekenmeester te Hoorn. Alles te zien op Vrijdag en Zaturdag 5 en 6 October. De Catalogus is heden à 10 cents te verkrijgen.

*** Door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, zijn uitgegeven de navolgende Boekjes, ten behoeve van het

GODSDIENSTIG ONDERWIJS,

VOOR CATECHISATIEN EN SCHOLEN:

I. ***C. E. van KOETSVELD.*** Eenvoudige verklaring van de twaalf Geloofsartikelen, de tien Geboden en het Onze Vader, om onkundigen en bejaarden te onderrigten tot het doen hunner Belijdenis. *Derde druk.* Prijs . . . . 20 Cents.

II. ——————— Hetzelfde verkort. *Derde druk.* . . . . . 10 Cents.

III. ——————— Noodig Onderrigt voor mijne Leerlingen. 2de *druk.* Prijs 10 Cents.

IV. **DE OUDE *THOMAS.*** Eerste Leesboekje voor Christelijke Volks- en Armenscholen. *Tweede druk.* Prijs . . . . 12½ Cents.

V. Eerste Oefening in het Lezen van den STATEN-BIJBEL. Ten behoeve van het Godsdienstig Onderwijs in de Zondag-Scholen. Prijs . 12½ Cents.

*** Door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, is *op heden* uitgegeven en verzonden:

Een **derde**, *verbeterde Druk* van

DE OUDEJAARSAVOND.

ERNSTIGE LEKTUUR VOOR DE LAATSTE DAGEN DES JAARS, DOOR

C. E. VAN KOETSVELD,

PREDIKANT TE 's GRAVENHAGE.

In gr. 8vo, met een fraai Vignet in Staal. Prijs *f* 3,—.

Onlangs werd mede bij hem uitgegeven:

I. **EEN VIERDE, GOEDKOOPE DRUK** VAN DE

SCHETSEN UIT DE PASTORY VAN MASTLAND.

Ernst en Luim uit het Leven van den Nederlandschen **DORPSLEERAAR.**

In klein formaat. Prijs *f* 1,50.

(Deze druk bevat alles wat over *Mastland* is uitgegeven.)

II. DE BEGRAFENIS.

TWEE LAATSTE SCHETSEN UIT DE PASTORY TE MASTLAND; tot aanvulling van den *eersten*, *tweeden* en *derden* druk afzonderlijk uitgegeven, in gr. 8vo. Prijs 60 Centen.

Nog weinige Exempl. zijn voorhanden van:

III. ***C. E. VAN KOETSVELD.*** Godsdienstige en Zedelijke Novellen. In gr. 8vo, met een fraai Vignet in Staal. Prijs *f* 3,25.

*** Bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, kwam van de pers:

BROEDERS EN ZUSTERS.

EEN VERHAAL VAN

FREDERIKA BREMER.

UIT HET ZWEEDSCH VERTAALD DOOR

A. L. G. BOSBOOM-TOUSSAINT.

Twee Deelen, met Vignetten . . . . . . *f* 6,25.

NORDSTETTEN EN ZIJNE BEWONERS.

Verhalen uit het dorpsleven in het Schwarzwald,

DOOR

BERTHOLD AUERBACH.

Naar den vierden druk uit het Hoogduitsch door *C. M. MENSING.*

Twee Deelen, met Vignetten . . . . . . *f* 5,60.

TAFEREELEN UIT HET DRENTSCH DORPSLEVEN,

DOOR C. VAN SCHAICK.

Twee Deelen, met Vignetten . . . . . . *f* 5,70.

HUGH DALTON,

DE VRIJBUITER ONDER CROMWELLS REGERING,

DOOR MRS. S. C. HALL.

Twee Deelen, met Vignetten.

*** Bij H. FRIJLINK, te Amsterdam, komt heden van de pers:

DE BRONSWERKER,

OF EEN ONVERMOEIDE ARBEID KOMT ALLES TE BOVEN,

door *H. ZSCHOKKE,*

Schrijver van de Uren aan de Godsdienst gewijd.

Naar het Hoogduitsch door H. FRIJLINK. Prijs 75 Cts.

Dit is het eerste eener reeks van *Volksboeken*, die de Uitgever, bij genoegzame deelneming, plan heeft het licht te doen zien, en die zich zullen onderscheiden door degelijken inhoud, boeijende en populaire voordragt, en, voor zoo ver de uitvoering aangaat, door netten en compressen druk en goedkoopen prijs.

Het *tweede*, dat binnen eene maand het licht ziet, zal zijn:

DE ZOON

van den

LANGEN LINNENWEVER.

EENE GESCHIEDENIS VOOR JONG EN OUD,

door *C. MUCKE,*

Schrijver van *Klemm's en Tolle's zonderlinge Avonturen op eene Spoorwegreis naar den Bloksberg.*

*** Bij de Boekhandelaren J. G. VAN TERVEEN en ZOON, te Utrecht, en verder op aanvrage alom te bekomen:

Nog eenige Exemplaren van:

Dr. *LUDWIG FRAENKEL,*

BEKNOPT HANDBOEK DER NATUURKUNDE VAN DEN MENSCH.

Ten gebruike van STUDERENDEN . . . *f* 3,—.

Verder zijn door bovengenoemden nog uitgegeven de hierna vermelde

GENEESKUNDIGE WERKEN:

Dr. *E. HENOCH,* Klinische Ervaringen. Met twee Platen. . . . . *f* 2,50.

Dr. *H. HAESER,* Over het tegenwoordige Standpunt der Ziektekundige Scheikunde van het Bloed. *f* 1,25.

SCHÖNLEIN'S Klinische Lessen in het Charité-Hospitaal te Berlijn. . . . . *f* 5,10.

Dr. *A. W. M. v. HASSELT,* De Kunstmatige Ademhaling tot herstelling van Schijndooden. Met eene Plaat. . . . . *f* -,90.

——————, De noodzakelijkheid van algemeen Toezigt op het gebruik van Vergiffen. . . . . *f* 1,30.

Dr. *J. HENLE,* Handboek der Rationele Pathologie. Eerste Deel. . . . . *f* 4,75.

——————, Handboek der Rationele Pathologie. Tweede Deel. Stuk 1 en 2. . . . . *f* 2,80.

*** **DAG-, MAAND- EN JAARTABELLEN**

VOOR

MEDECINAE DOCTOREN & HEELKUNDIGEN,

PRIJS *f* 1,50,

zijn verkrijgbaar bij IPENBUUR & VAN SELDAM, te Amsterdam.

*** Door den Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK, te Leyden, is dezer dagen verzonden en alom te bekomen:

1°. KANSELREDENEN

OVER DE GELIJKENIS VAN

DEN VERLOREN ZOON,

DOOR

J. M. SCHRANT,

Hoogleeraar te Leyden.

PRIJS *f* 1,50.

2°. HOOFDREGELEN

BETREFFENDE

STIJL EN WELSPREKENDHEID,

DOOR

J. M. SCHRANT,

Hoogleeraar te Leyden.

PRIJS *f* -,60.

*** Door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, is *op heden* uitgegeven en verzonden:

KERKELIJKE GESCHIEDENIS,

KERKELIJKE STATISTIEK EN GODSDIENSTIG LEVEN

DER

VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA,

DOOR

ROBERT BAIRD.

NAAR HET ENGELSCH BEWERKT DOOR

E. B. SWALUE,

THEOL. DOCT. EN PREDIKANT TE GOES.

Tweede en laatste Deel, 408 Bladz., met eene groote Kaart. Prijs *f* 3,25.

Het eerste Deel is met eene Voorrede van Prof. N. C. KIST. De prijs der 2 Deelen compleet is *f* 6,50.

VOOR DEN LANDBOUW

zijn bij H. A. KRAMERS, te Rotterdam, de navolgende werken uitgegeven:

I. ***JOHNSTON,*** GRONDBEGINSELEN DER LANDBOUWKUNDIGE SCHEIKUNDE EN GEOLOGIE. Naar den vierden druk bewerkt door J. R. E. VAN LAER. Met eene Voorrede van G. J. MULDER. *Tweede, geheel omgewerkte en vermeerderde uitgave.* Prijs *f* 3,—. De Voorrede van Prof. *G. J. Mulder* afzonderlijk 10 Cents.

II. ——————, CATECHISMUS VOOR LANDBOUW, SCHEIKUNDE EN AARDKUNDE. Naar den 22sten druk bewerkt door J. R. E. VAN LAER. *Tweede, vermeerderde uitgave.* Prijs 40 Cents.

III. ***G. J. MULDER,*** EEN WOORD BIJ DEN CATECHISMUS VAN JOHNSTON 15 Cents.

IV. ***H. KLOETE NORTIER,*** CATECHISMUS DER PLANTKUNDE, bevattende de eerste beginselen dezer Wetenschap. Met een Voorwoord van T. A. W. MIQUEL. Met 57 Houtsnêefiguren. Prijs 75 Cents.

V. ***Mr. S. C. SNELLEN VAN VOLLENHOVEN,*** DE SCHADELIJKE INSEKTEN IN TUINEN, met de middelen tot derzelver verdelging, enz. Met Platen. Prijs *f* 1,40.

*** Door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

FORMULIERBOEK

VOOR DE

EEREDIENST DER HERVORMDEN.

Eene Handleiding tot het doelmatig openbaar gebruik van den Heidelbergschen Cathechismus en de Liturgie der Hervormde Kerk, DOOR

EEN' HARER LEERAREN.

In gr. 8vo, 112 Bladz. Prijs 90 Centen en in half Lederen Band, geschikt tot Kerkgebruik, *f* 1,20.

*** De Boekverkooper P. J. PERSIJN, te Hoorn, is door aankoop eigenaar geworden van:

HANDLEIDING

TOT

WAARHEID EN DEUGD,

inzonderheid geschikt tot onderwijs van Kleine Kinderen, door

JOHANNES BREMER,

in leven Leeraar der *Doopsgezinden* te Amsterdam, en heeft daarvan heden de elfde druk ter perse gelegd, welke spoedig zal gereed zijn.

Bovengenoemde vraagt een LEERLING voor den *Boekhandel.*

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.